

Økonomiplan 2018-2021

SANDNES KOMMUNE

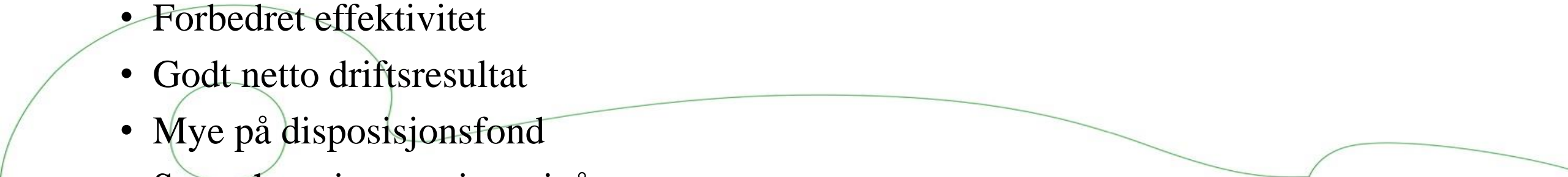

Sandnesøkonomien - karakteristika

SANDNES KOMMUNE

Sandnesøkonomien – sammenligning med de 10 største kommunene for regnskapsåret 2016

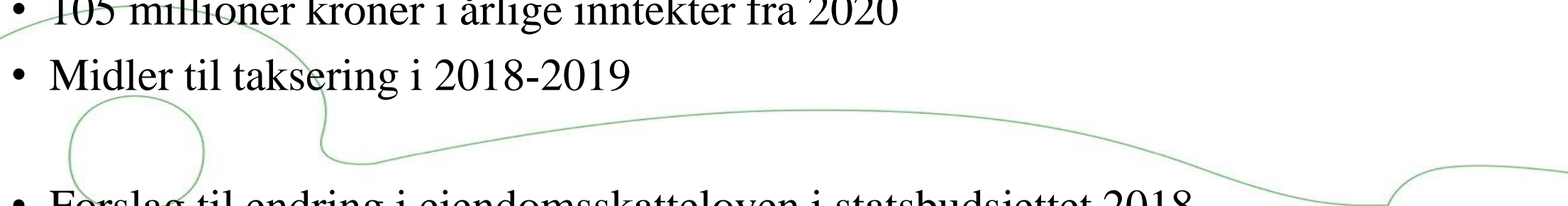
- <http://asss.no/>
 - Lave inntekter
 - Relativt lav ressursbruk
 - Forbedret effektivitet
 - Godt netto driftsresultat
 - Mye på disposisjonsfond
 - Svært høyt investeringsnivå
 - Høy gjeldsvekst
-

Innsparinger 2019-2021

- Omstillingsprosjekt, kr 180 millioner
- Opptrapping fra 2019:

	2019	2020	2021
Oppvekst skole	-5 010	-10 010	-10 010
Oppvekst barn og unge	-4 600	-9 190	-9 190
Levekår	-7 070	-14 150	-14 150
Kultur og byutvikling	-810	-1 610	-1 610
Teknisk	-490	-990	-990
Organisasjon	-490	-980	-980
Økonomi	-230	-460	-460
Sentrale staber og kommunens fellesutgifter	-1 300	-2 610	-2 610
Sum	-20 000	-40 000	-40 000

Eiendomsskatt – på verk, bruk og næringseiendommer

- Prinsippdokument om kommunesammenslåing - 3 prosent i netto driftsresultat
 - Kommunesammenslåing - anledning til å benytte høyeste skattesats som har vært i bruk i én av kommunene før sammenslåing
 - Skattesats 7 promille
 - 105 millioner kroner i årlige inntekter fra 2020
 - Midler til taksering i 2018-2019
 - Forslag til endring i eiendomsskatteloven i statsbudsjettet 2018
-

Forutsetninger

- Befolkningsvekst: 1,20 – 1,45 prosent
- Lønnsvekst på 3 prosent i 2018
- Rentenivå

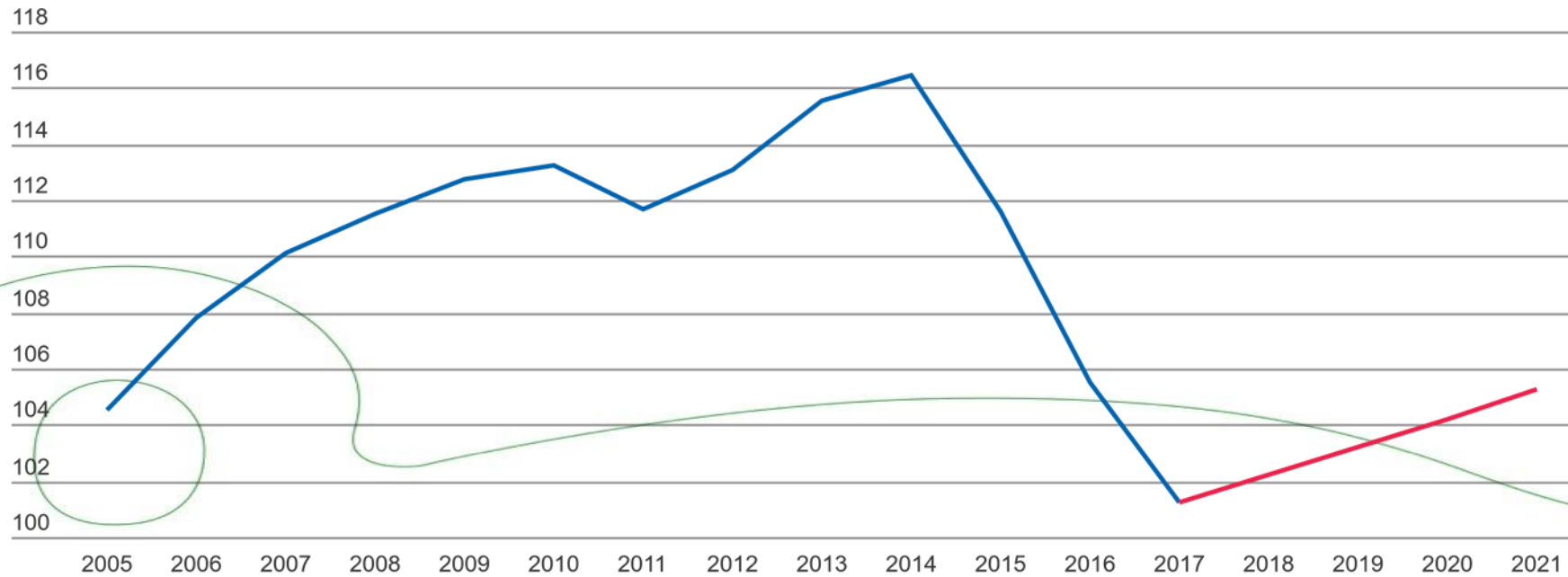
Renteforutsetninger	2018	2019	2020	2021
3 måneders NIBOR	0,88 %	1,09 %	1,47 %	1,80 %

Rammetilskudd og skatt

	2018	2019	2020	2021
Innbyggertilskudd (likt beløp per innbygger)	1 805 075	1 831 037	1 857 469	1 886 873
Utgiftsutjevning, inkl. INGAR	-110 765	-125 315	-137 587	-146 632
Saker særskilt fordeling	12 847	12 847	12 847	12 455
Veksttilskudd	10 386	-	-	-
Regionsentertilskudd	8 097	8 157	8 222	8 294
Overgangsordning	5 574	5 574	-	-
Sum rammetilskudd uten inntekstutjevning	1 731 215	1 732 300	1 740 951	1 760 990
Netto inntekstutjevning	-58 854	-73 814	-89 395	-105 629
Sum rammetilskudd	1 672 000	1 657 000	1 652 000	1 655 000
Rammetilskudd - endring	3,4 %	-0,9 %	-0,3 %	0,2 %
Skatt på formue og inntekt	2 335 000	2 390 000	2 447 000	2 508 000
Skatteinntekter - endring	3,9 %	2,4 %	2,4 %	2,5 %
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	4 007 000	4 047 000	4 099 000	4 163 000
Endring fra foregående år	3,7 %	1,0 %	1,3 %	1,6 %

Skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet

● Skatt i prosent av landsgjennomsnittet ● Prognose skatt per innbygger ØP 2018-2021

Netto driftsresultat

	2018	2019	2020	2021
Netto driftsresultat, kr	34 765	41 997	125 749	149 549
Netto driftsresultat, prosent	0,7 %	0,8 %	2,4 %	2,8 %
Netto driftsresultat uten eiendomsskatt, kr	39 765	46 997	20 749	44 549
Netto driftsresultat uten eiendomsskatt, prosent	0,8 %	0,9 %	0,4 %	0,9 %

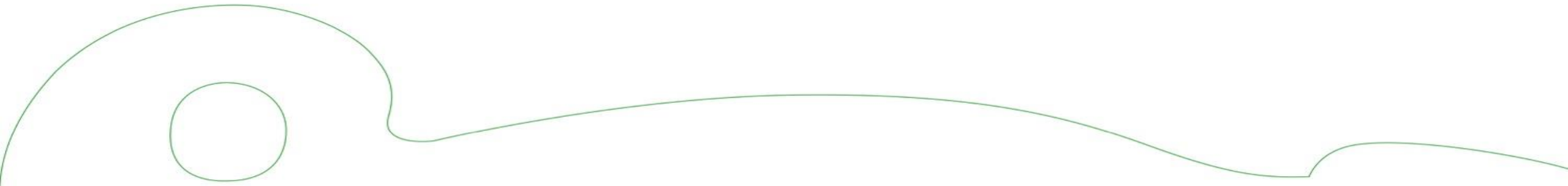
Drifts- og investeringsbudsjett

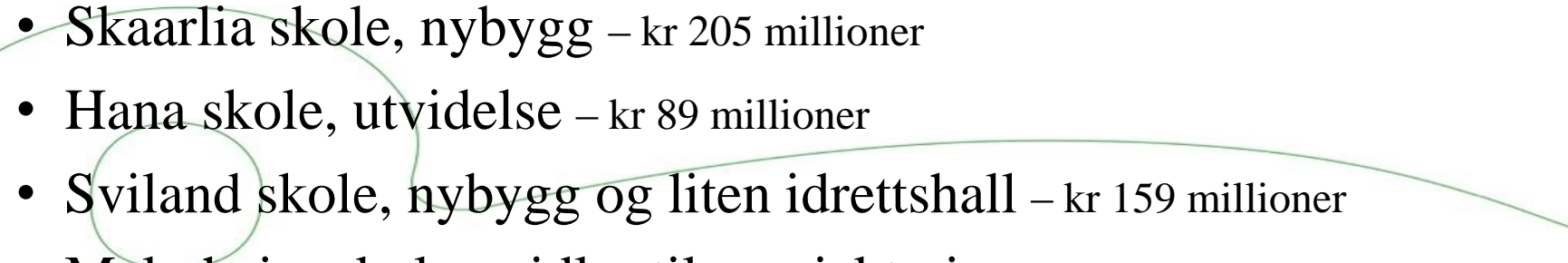
SANDNES KOMMUNE

Oppvekst skole - drift

- Økning i antall nye klasser 2018 – kr 1,2 millioner
- Økning i midler til spesialundervisning – kr 250 000
- Tidlig innsats – styrkes med kr 4,0 millioner
- Læremiddelpakker på nye skoler og skoler som utvides – kr 1,7 millioner

Oppvekst skole - investering

- Figgjo skole, nybygg – kr 288 millioner
 - Skeiene ungdomsskole, utvidelse og oppgradering – kr 232 millioner
 - Sandved skole, tre nye klasserom – kr 25 millioner
 - Bogafjell ungdomsskole, nybygg – kr 268 millioner
 - Skaarlia skole, nybygg – kr 205 millioner
 - Hana skole, utvidelse – kr 89 millioner
 - Sviland skole, nybygg og liten idrettshall – kr 159 millioner
 - Malmheim skole, midler til prosjektering – kr 2 millioner
-

Oppvekst barn og unge - drift

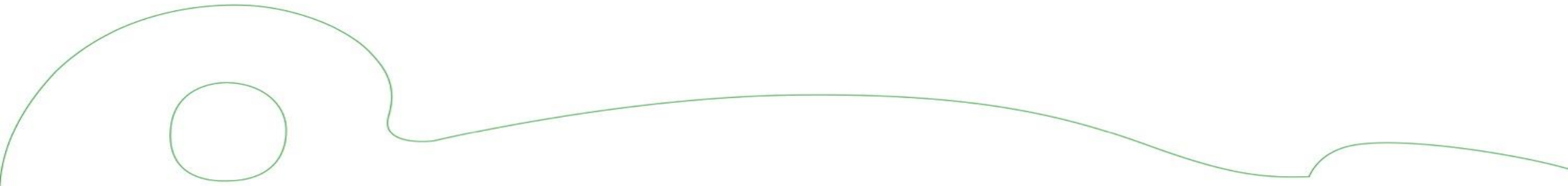
- Bruk av flere kommunale barnehageplasser – kr 2,7 millioner
- 28 nye barnehageplasser med oppstart i januar 2018 – kr 2,2 millioner
- Tilskudd til private barnehager – kr 7,6 millioner
- Ny bemanningsnorm og pedagognorm – kr 14 millioner i 2018, kr 48 millioner fra 2021
- Tidlig innsats – kr 1,3 millioner
- Forebyggende tiltak barne- og familieenheten – kr 2,5 millioner
- Økt foreldrebetaling – nominell økning på 180 kroner per måned til kr 2 910

Pedagog- og bemanningsnorm

	2017	2018	2019	2020	2021
Tildeling i rammen for økt barnehagelærer	-3 004	-6 379	-6 379	-6 379	-6 379
Kostnader til pedagognorm	1 700	5 600	7 840	7 840	7 840
Kostnader til bemanningsnorm		8 400	20 160	28 480	40 160
<i>Sum kostnader</i>	<i>1 700</i>	<i>14 000</i>	<i>28 000</i>	<i>36 320</i>	<i>48 000</i>
Differanse	-1 304	7 621	21 621	29 941	41 621

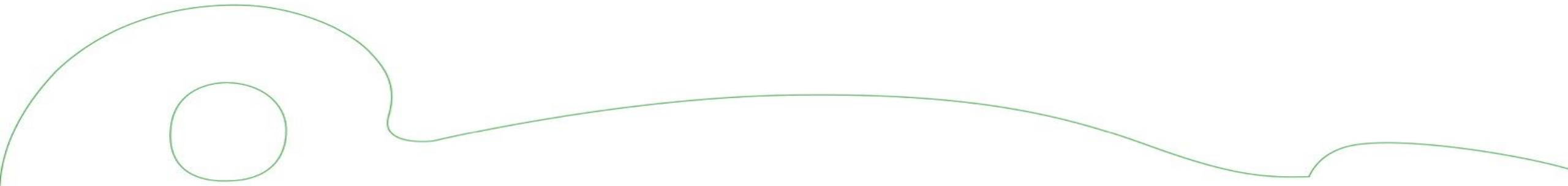
Oppvekst barn og unge - investering

- Prosjektering av nye barnehager på Hana og Riska – til sammen kr 4 millioner
- Helsestasjon i Langgata 72 – kr 35 millioner

Levekår – levekår felles og samordningstjenester

Drift

- Avlasterdommen – kr 10 millioner
 - Ressurskrevende tjenester – flere brukere kr 7,1 millioner
 - Ressurskrevende tjenester, økt innslagspunkt for tilskuddet – kr 4,75 millioner
-

Levekår – omsorgstjenester

Drift

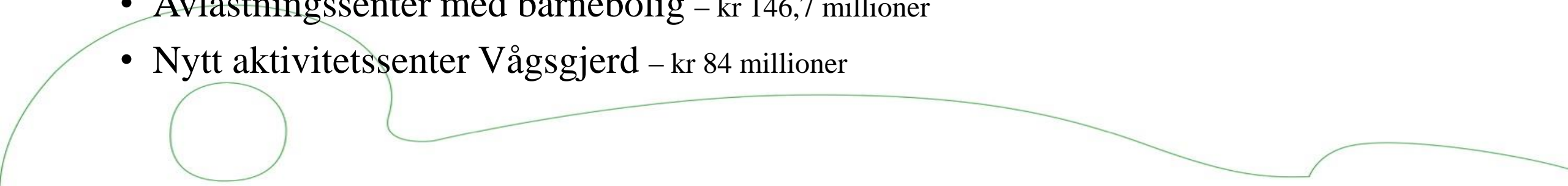
- Hjemmetjenestene – øker årlig kr 2,5 millioner
- Rundeskogen bo- og aktivitetssenter – kr 19 millioner (kr 9 millioner fra 2019)

Investering

- Prosjektering av nye sykehjemsplasser Lunde og Rovik – kr 6 millioner
- Omsorgsboliger med heldøgnstjenester – kr 32 millioner
- Ombygging av første etasje på Åse bo- og aktivitetssenter – kr 23 millioner

Levekår – enhet for funksjonshemmede

Investering

- Boliger for mennesker med funksjonsnedsettelse, 8 boenheter – kr 48,5 millioner
+ to leiligheter – kr 5 millioner
 - Nytt bofellesskap for unge funksjonshemmede, 14 plasser – kr 61 millioner
 - Avlastningssenter med barnebolig – kr 146,7 millioner
 - Nytt aktivitetssenter Vågsgjerd – kr 84 millioner
-

Levekår – helse og rehabiliteringstjenester

Drift

- Rask psykisk helsehjelp, 3 årsverk – kr 2,1 millioner
- 1 årsverk kommuneoverlege smittevern/samfunnsmedisin – kr 1,25 millioner

Investering

- Håholen bofellesskap, 7 leiligheter – kr 26 millioner (kr 10 millioner i drift fra 2019)
- Legevaktsbil – kr 120 000 i investering, kr 200 000 i årlig drift

Levekår – sosiale tjenester

Drift

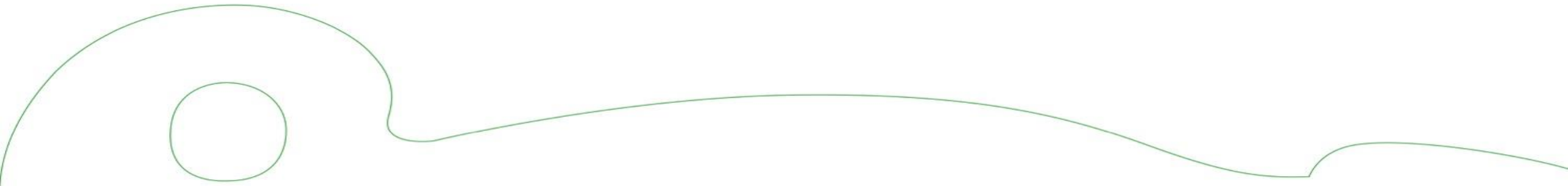
- Miljøvaktmester, 2 årsverk – kr 1,15 millioner
- Varig tilrettelagt arbeid, 10 nye plasser – kr 450 000

Investering

- Boligsosial handlingsplan, kjøp av boliger – kr 314 millioner i planperioden
- Boliger for vanskeligstilte (5 spredte hybelleiligheter og 3 tun med 4 boliger)
– kr 50 millioner
- To småhus per år – kr 38,1 millioner i planperioden

Kultur og byutvikling

- Tilskudd til Opera Rogaland, RAS, Jærmuseet og sommerkino – kr 870 000
- Meråpent bibliotek – kr 475 000 i investering, kr 360 000 i drift
- Kirkelig fellestråd – økt tilskudd på 340 000 til investeringer i Gand, Høyland og Lura kirker

Teknisk

Drift

- Drift og vedlikehold av nye grøntanlegg/nærmiljøanlegg, gravplasser og lekeplasser – kr 1,2 millioner

Investering

- Iglemyr svømmehall – kr 233 millioner
- Giskehallen, rehabilitering av svømmehall og Giskehallen 1 – kr 99 millioner
- Utbedring av utvendig vegg og nytt gulv i Austråtthallen – kr 8,5 millioner

Overføringer til Sandnes eiendomsselskap KF

Drift

- Internhusleie – kr 24,8 millioner
 - Ingen KPI-justering
- Renhold – kr 2,2 millioner
- Energi – kr 8 millioner

Investering

- Sandnes kommune bestiller investeringsprosjekter for til sammen kr 1,2 milliarder i 2018

Vedlikeholdsetterslepet reduseres

Beregnet vedlikeholdsetterslep i 2013	1 500 000 000
Økt vedlikeholdsetterslep fra 2014-2017	200 000 000
Reduksjon i vedlikeholdsetterslepet som følge av <u>rehabilitering</u> av bygg med investeringsmidler i perioden 2014-2017	-600 000 000
Gamle bygg erstattet med <u>nybygg</u>	-120 000 000
<u>Tiltakspakke</u> 2016, eks mva	-29 200 000
<u>Tiltakspakke</u> 2017, eks mva	-41 600 000
Estimert vedlikeholdsetterslep per 31.12.2017	909 200 000

Stab-, støttefunksjoner og fellesutgifter

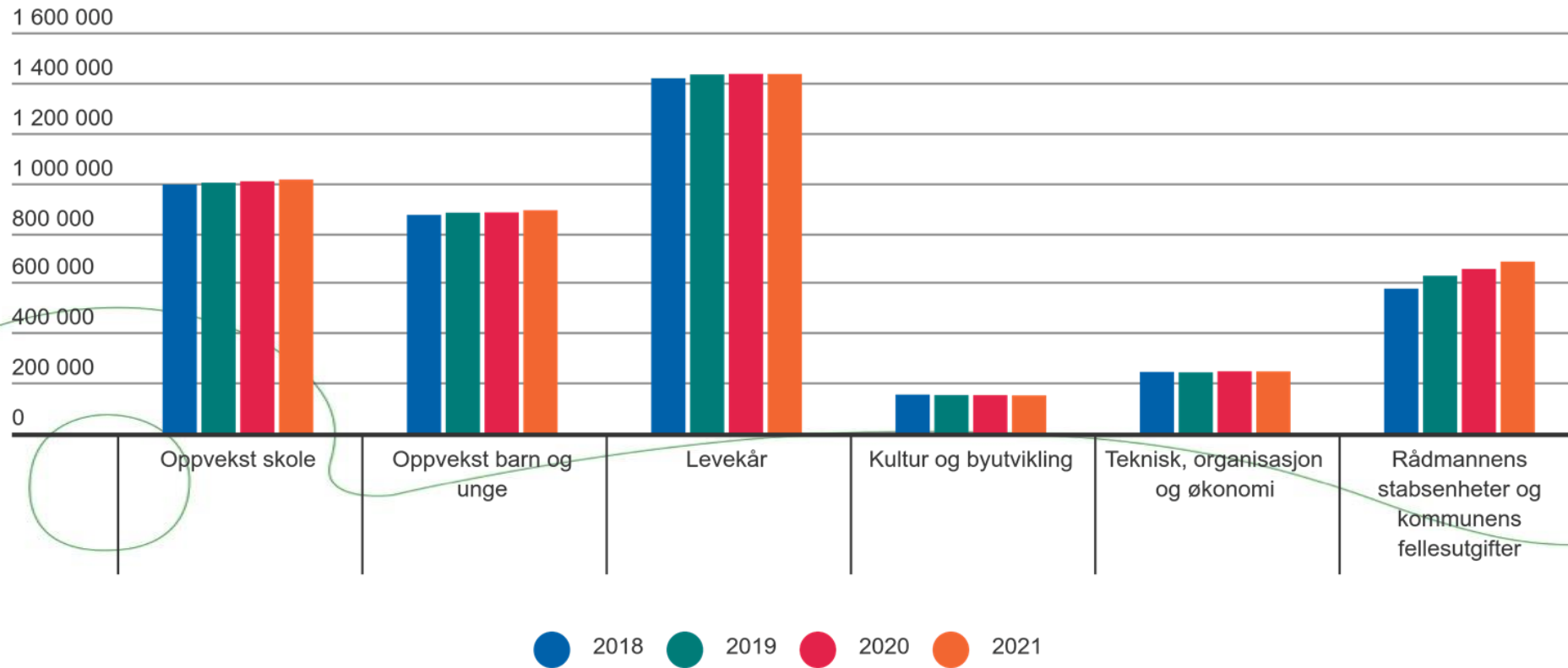
Drift

- Psykososialt kriseteam – kr 910 000
- Innovasjonsfremmende anskaffelser – kr 700 000
- Sola arena – kr 850 000

Investering

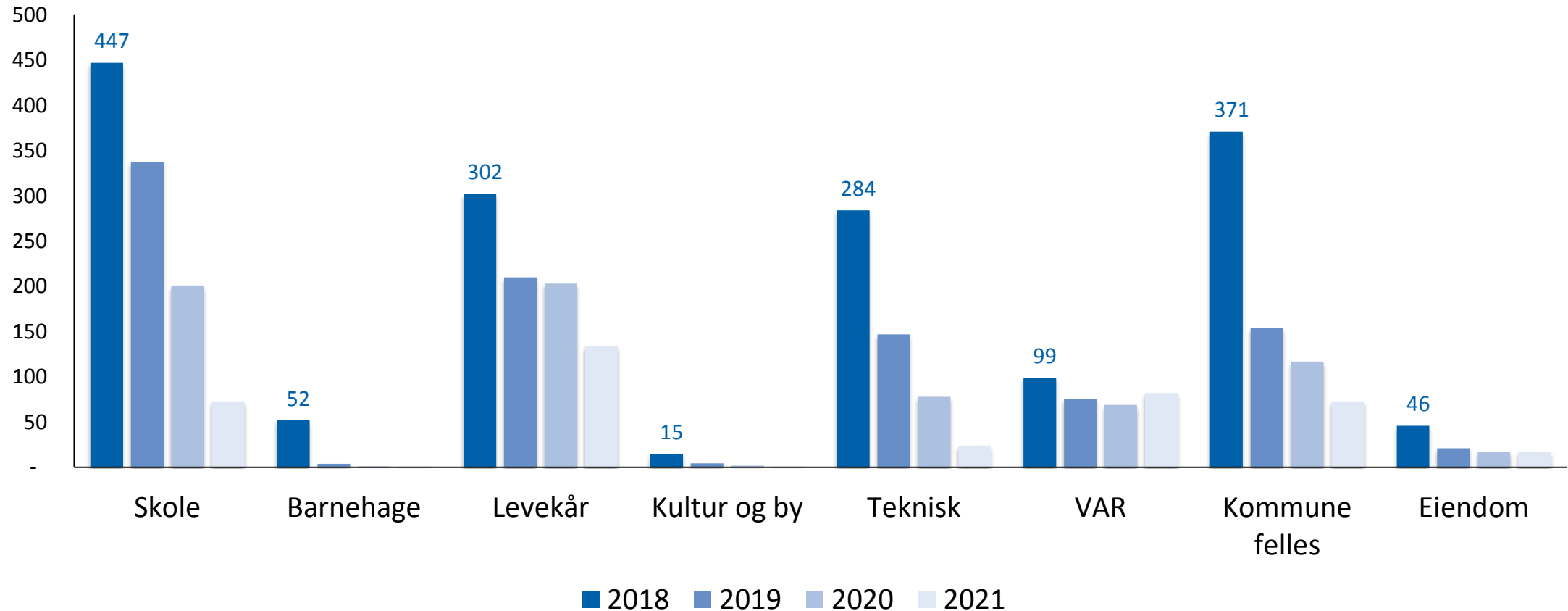
- Nytt rådhus – kr 406,5 millioner
- Parkeringsanlegg i sentrum – kr 72 millioner
- Ruten byrom – kr 195 millioner

Netto driftsrammer 2018-2021

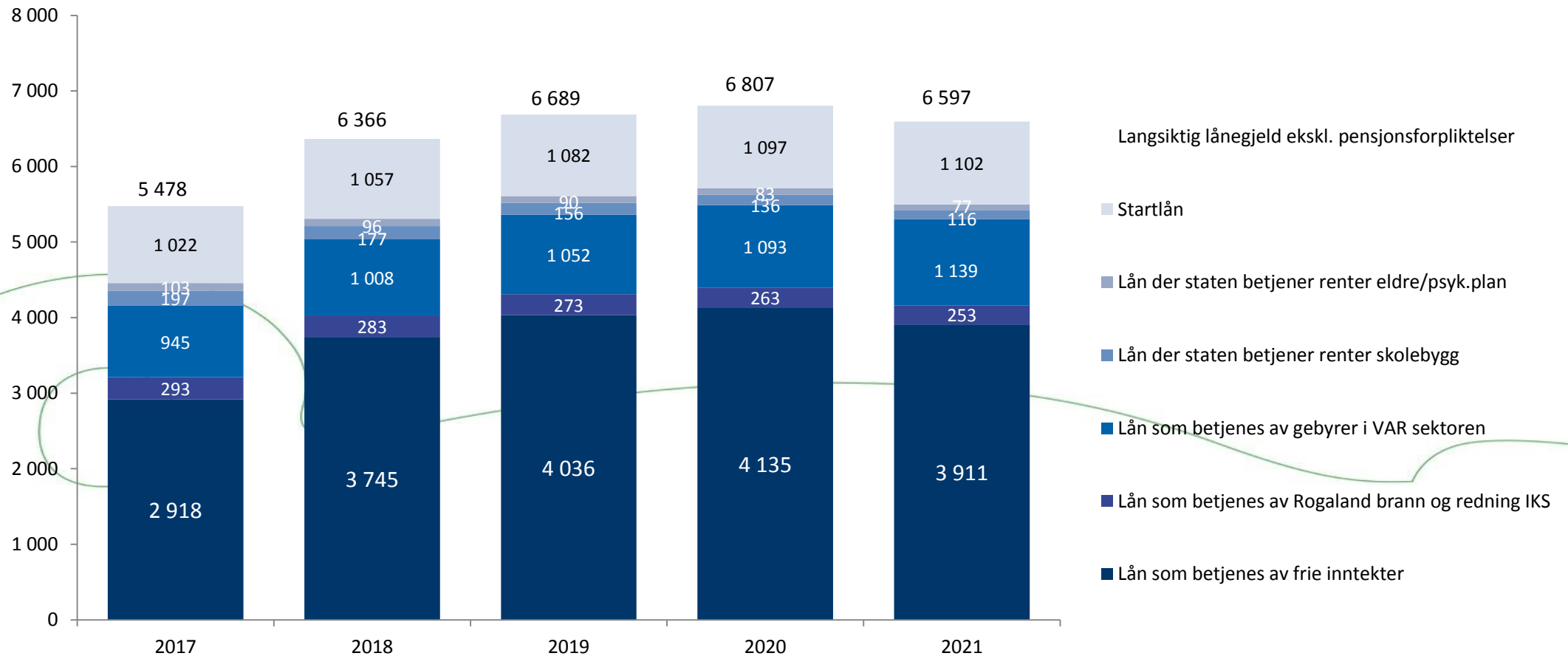

Investeringsbudsjett 2018-2021

Brutto investeringsbudsjett 2018-2021

Utvikling lånegjeld

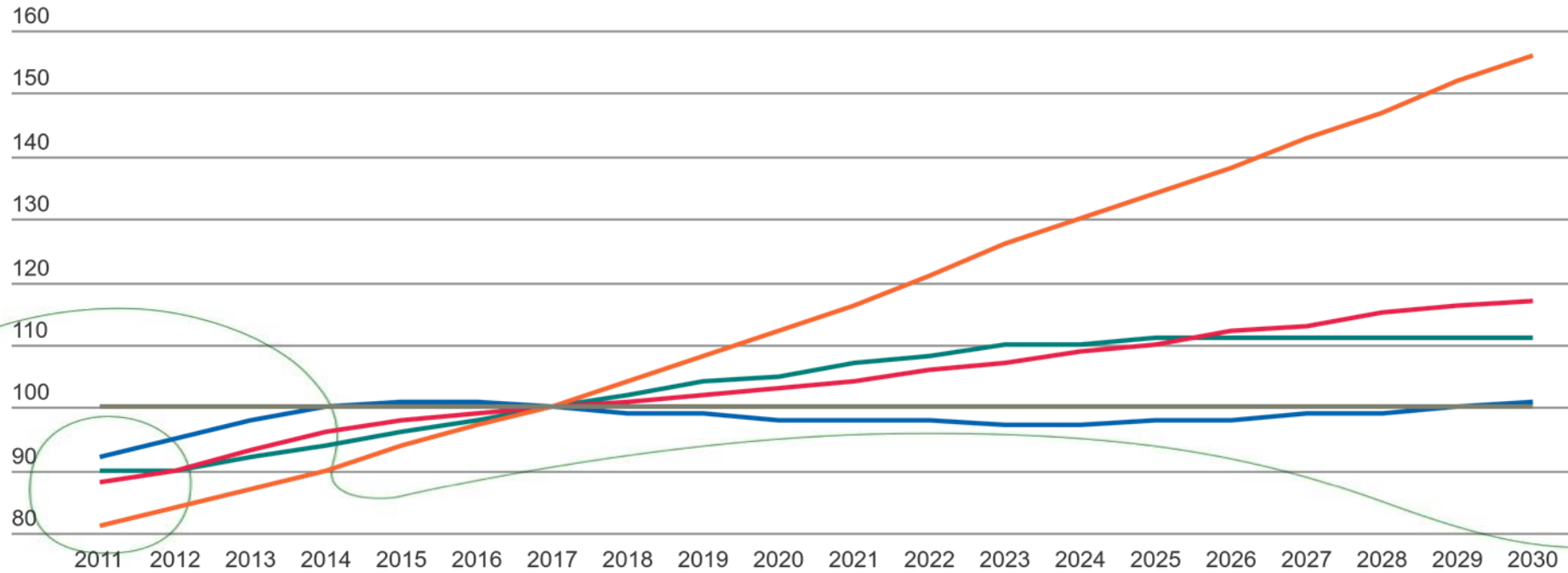

Sandnesøkonomien fram mot 2030

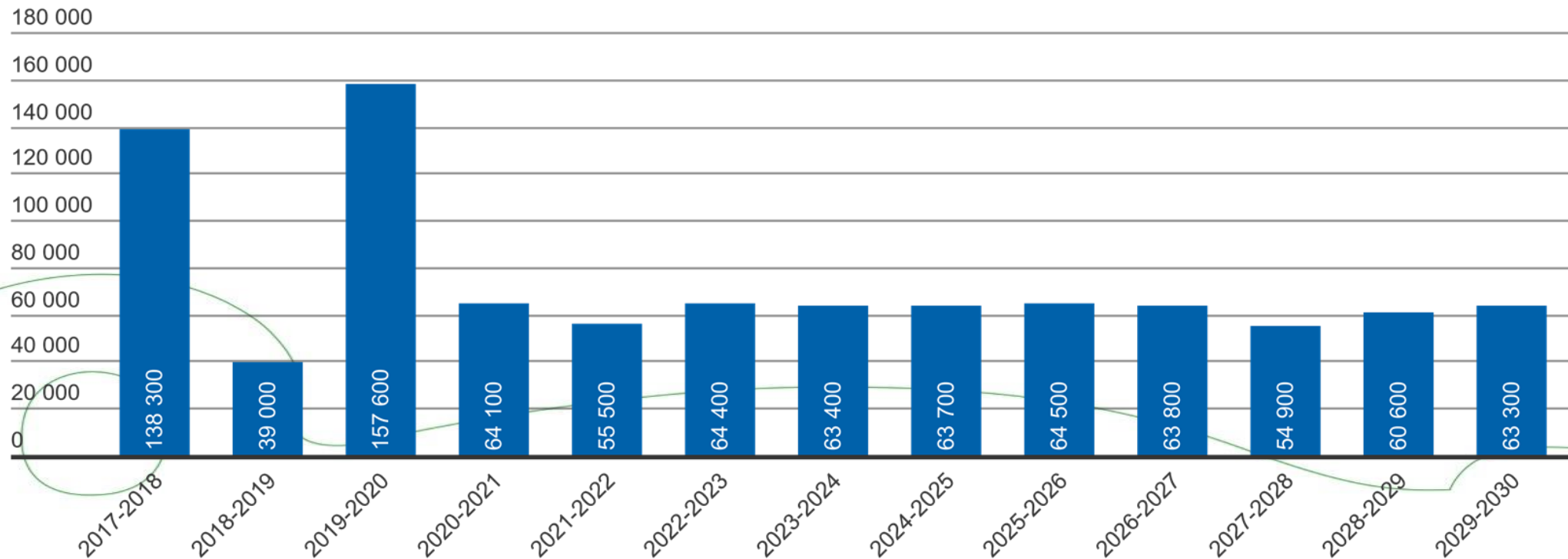
SANDNES KOMMUNE

Befolkningsutvikling 2011-2030

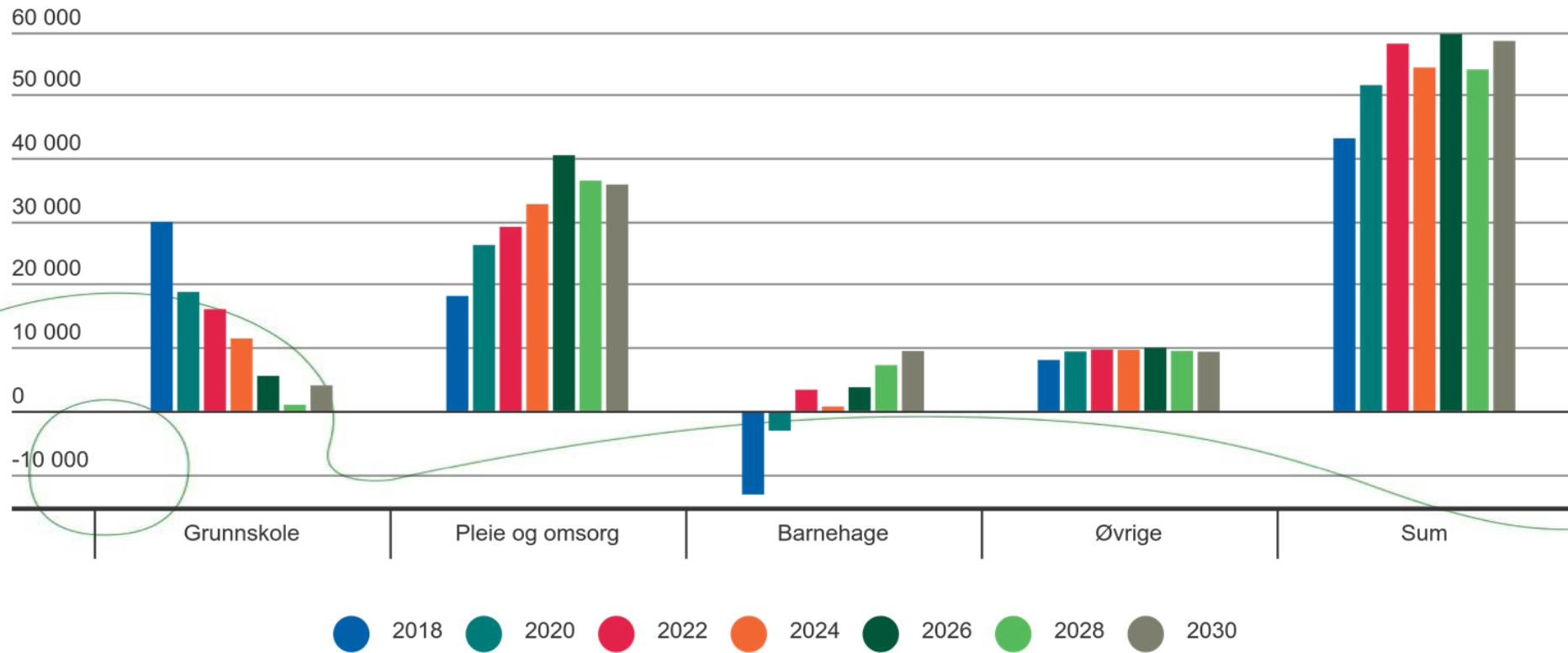

● 0-5 år ● 6-15 år ● 16-66 år ● 67 år + ● 2017=100

Årlig endring i skatt og rammetilskudd

Anslag endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kr)

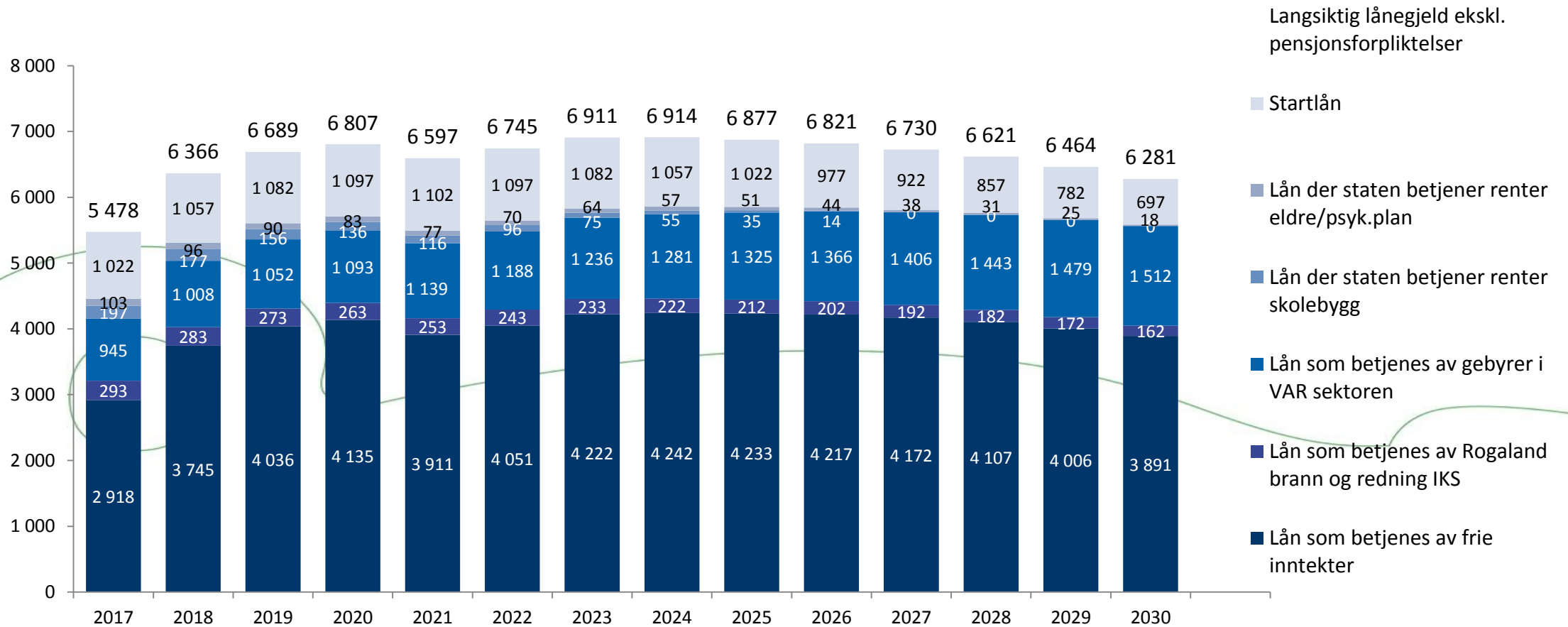

Framtidig investeringsbehov

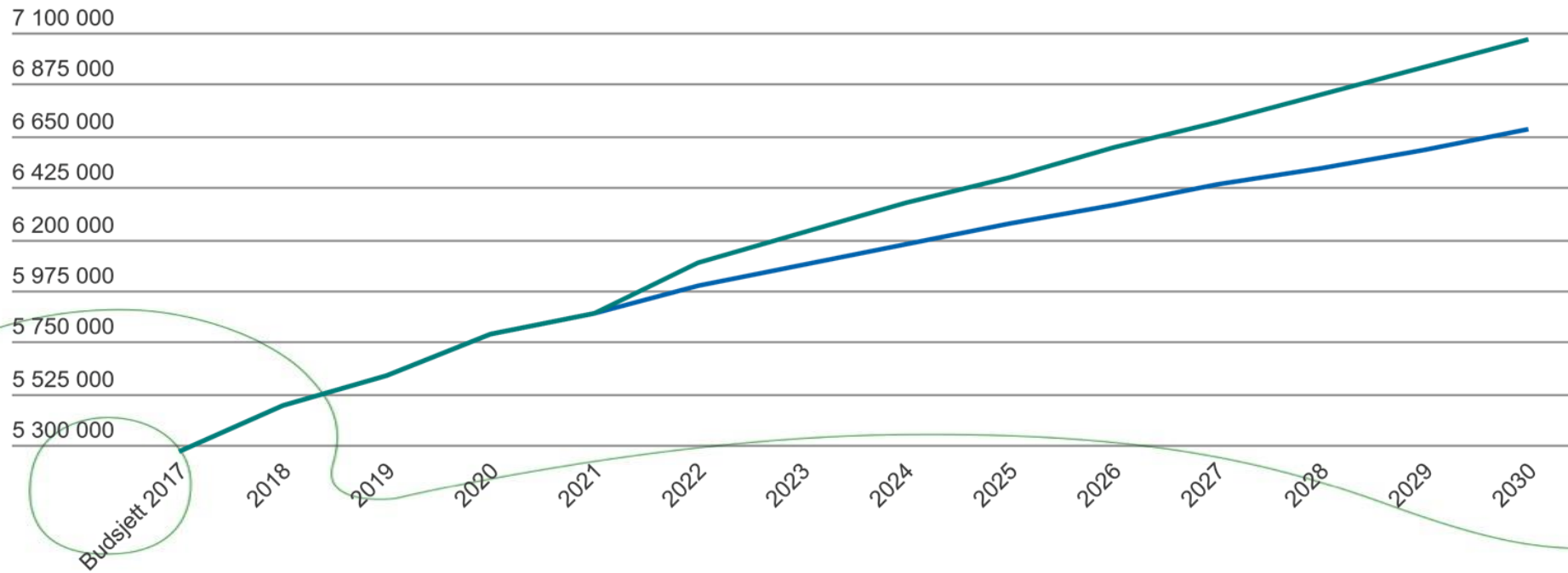
Forutsetninger:

- Lavt behov for nye elev- og barnehageplasser
- Behov for 260 nye sykehjems plasser fram mot 2030
- 12 nye boenheter for funksjonshemmede i 2025/2026
- Nytt bofellesskap (12 plasser) for personer med psykiske lidelser
- Investeringer innen boligsosial handlingsplan videreføres til 2030
- Nytt administrasjonsbygg i 2022-2024
- Redusert vedlikeholdsetterslep, kr 1 milliard, i perioden 2022-2030

Utvikling i lånegjeld

Inntekter og utgifter 2017-2030

● Sum drifts- og finansinntekter ● Sum drifts- og finansutgifter

Inntektsvekst, gjeldsvekst og renteutgifter

Eldrebølgen kommer – gjelden skal betjenes

I perioden 2011-2016:

- Driftsinntekten økt med kr 1,4 milliarder – 38 prosent
- Gjelden økt med kr 1,9 milliarder – 60 prosent
- Renteutgiftene redusert med kr 10 millioner – 12 prosent

Eldrebølgen kommer nå – økt utgiftsbehov for kommunene - blir kommunene kompensert?

Dersom inntektsveksten avtar, gjelden fortsetter å øke, (og renten øker) vil det bli svært vanskelig å få økonomisk balanse.

Anbefaling

- Holde igjen på nye investeringer
 - Nye driftstiltak utover befolkningsvekst må dekkes innenfor rammen
 - Tiltak, herunder også digitaliseringstiltak, som kan gi bedre tjenestetilbud, produktiviteten, eller gi innsparinger på sikt bør prioriteres.
 - Rene innsparingstiltak
-

Digitalisering

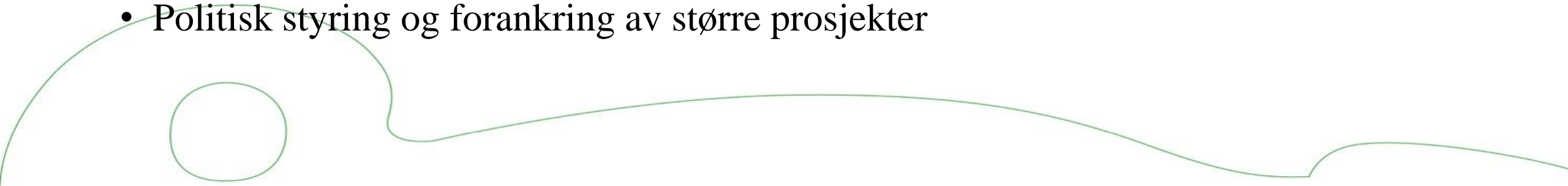

SANDNES KOMMUNE

Digitaliseringstiltak

- Digital satsning for elever og ansatte i Sandnesskolen, kr 45 millioner i 2018
- Trådløs infrastruktur i skolene og barnehagene, kr 14,6 millioner i 2018
- Digitalisering av reguleringsplaner, byggesaksarkiv, personalarkiv og kartsystem, kr 5 millioner i 2018
- Digital strategi, kr 6,5 millioner i planperioden
- PC- og nettverksutstyr i nytt rådhus, kr 12 millioner i 2018
- Digital kommunikasjonskanal mellom barnehage og foresatte, kr 500 000
- Styring av mobile enheter i kommunens nettverk, kr 150 000
- Felles kommunale digitaliseringsprosjekter, kr 1,5 millioner
- Regionalt prosjekt

Digitaliserings- og innovasjonsfond kr 40 millioner

- Sette fart på arbeidet med digitalisering
 - Krav om gevinstrealisering
 - Forvaltes av rådmannen
 - Daglig drift ved prosjektsjef digitalisering og digitaliseringskontoret
 - Politisk styring og forankring av større prosjekter
-

Avslutning og oppsummering

- Sandnes har lave inntekter, bruker lite og driver effektivt
- Høyt investeringsnivå og høy vekst i lånegjeld
- Utgiftene vil øke mer enn inntektene framover
- Mål om jevn og stabil drift – nedjusteringer er krevende
- Bruk av fond for å saldere og ha egenfinansiering av investeringene
- Investeringsnivået og gjeldsgrad må reduseres
- Eiendomsskatt nødvendig for å oppnå 3 prosent i netto driftsresultat i nye Sandnes
- Satser på tidlig innsats, helse- og sosialtjenester, boligsosial handlingsplan og
DIGITALISERING

Her finner du økonomiplanen

www.sandnes.kommune.no/okplan2018

